

Geloven in Verbondenheid

Verkiezingsprogramma 2026 - 2030

Geloven in verbondenheid – ChristenUnie-SGP Leusden

“Zoek de vrede voor de stad... en bid voor haar tot de HEERE, want in haar vrede zult u vrede hebben.” — Jeremia 29:7

Wij geloven in verbondenheid. Met elkaar, met de natuur, met de overheid en met de toekomst. ChristenUnie-SGP Leusden kiest voor een hoopvolle manier van politiek. Wij willen goed zorgen voor de aarde (rentmeesterschap), eerlijk zijn (rechtvaardigheid) en omzien naar elkaar (naastenliefde). Daarbij laten we ons inspireren door de Bijbel en voelen we ons geroepen om trouw te zijn aan onze taak in deze wereld.

Juist in een tijd waarin veel mensen zich onzeker voelen en er veel verdeeldheid is, willen wij opstaan voor het goede. De samenleving heeft politici nodig die deze opdracht serieus nemen. Maar niet alleen politici zijn belangrijk: we hebben allemaal de verantwoordelijkheid om samen te werken aan een hoopvolle toekomst voor Leusden. Zo bouwen we samen aan een gemeente waar mensen naar elkaar omzien en waar hoop wordt verspreid. We zijn verbonden met elkaar, met onze omgeving, met de overheid en met de generaties die na ons komen.

Realistisch beleid

Er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet daarom goed nadenken over wat het belangrijkste is. Als er bezuinigd moet worden, wil ChristenUnie-SGP vooral zorgen dat er niet wordt gekort op hulp aan mensen die het moeilijk hebben, op zorg, veiligheid en het onderhoud van bestaande voorzieningen. Voor mensen met weinig geld moet er altijd maatwerk mogelijk zijn.

Terugblik op 2022–2026

De fractie van ChristenUnie-SGP bestond in deze periode uit 2 raadsleden en meerdere fractievertegenwoordigers. We hebben ons werk gedaan met één centrale vraag: Hoe kunnen we bijdragen aan goed bestuur en aan een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt?

Een paar voorbeelden van wat we hebben gedaan:

- We hebben altijd gezocht naar samenwerking met alle partijen/fracties, het college en de ambtenaren om Leusden beter te maken voor onze inwoners. Om tot een goed college te komen hebben wij gesprekken gevoerd met die partijen, die met ons wilden samenwerken. Ook na de val van het college hebben wij dat opnieuw gedaan.
- Op financieel gebied hebben we voorstellen gedaan om de lasten voor inwoners minder te laten stijgen. Door sommige uitgaven uit de reserve te betalen, bleef de OZB-verhoging lager. Hierdoor hoefden inwoners samen zo’n 3 miljoen euro minder belasting te betalen.
- We hebben positief bijgedragen aan onder andere het huisvestingsbeleid, het sociaal domein, woningbouw in Tabaksteeg-Zuid en Achterveld.

ChristenUnie-SGP: Geloven in Verbondenheid

Doe met ons mee, daarvoor nodigen wij je uit!

Samen bouwen we aan een hoopvol Leusden voor nu en in de toekomst.

Wout van den Brink,
Lijsttrekker ChristenUnie-SGP Leusden

Onze kandidaat-raadsleden zijn

1. Wout van den Brink	CU
2. Herman Treurniet	CU
3. Wim van Hell	SGP
4. Albertien Messink	CU
5. Arnoud de Jong	SGP
6. Mark van der Kooi	CU
7. Anton Gorter	SGP
8. Reina Dijksterhuis	CU
9. Johny van de Vliert	SGP
10. Chris Eijlders	CU
11. Christiaan den Hertog	SGP
12. Geert de Jonge	CU
13. Teun Jelle Lassche	CU
14. Bart Hoogendoorn	CU
15. Eise Douma	CU

1 Wout van den Brink

2 Herman Treurniet

3 Wim van Hell

4 Albertien Messink

5 Arnoud de Jong

Inhoud

Inleiding.....	6
1. Bestuur	6
Dienstverlening	7
Veiligheid	7
2. Leefomgeving	8
Energie- en warmtetransitie	8
Duurzaamheid, klimaat en meer groen.....	8
Groen en natuur: goed voor mens en omgeving	9
Duurzame energie: Leusden beslist zelf.....	9
Klimaat, natuur en energie: Leusden kiest bewust.....	9
Bouwen met oog voor het klimaat.....	10
Gemeentelijke gebouwen en voorzieningen	10
Schoolgebouwen en onderwijs	11
Onderwijs voor nieuwkomers	11
3. Samenleving	12
Vaste basis.....	12
Netwerken.....	13
Vitaal leven en toekomstbestendige ondersteuning	13
Zorg en jeugdzorg.....	14
4. Ruimte – Wonen, ondernemen en recreatie	15
Wonen – Wat gaan we doen?	15
De ruimte is van ons allemaal	16
Leusden op de kaart.....	16
Recreatie en toerisme	16
Economie en ondernemen	17
Buitengebied en buitenleven	18
5. Andere belangrijke aandachtspunten	19

Inleiding

In onze visie staat de samenleving centraal, niet de overheid. De overheid staat ten dienste van de samenleving. Wij zien een samenleving waar mensen vrijheid en ruimte krijgen. Mensen en organisaties nemen hun verantwoordelijkheid: zij helpen elkaar, zorgen voor elkaar en komen op voor wie kwetsbaar is. Tegelijk is er ruimte voor eigen initiatieven. Iedereen moet mee kunnen doen, met de talenten die hij of zij heeft. Gezinnen en families zijn de basis van een zorgzame samenleving. Zij verdienen onze blijvende aandacht. Ook voor de schepping dragen wij samen verantwoordelijkheid.

Wij geloven dat mensen gemaakt zijn om samen te leven en om God te eren. Dat is een andere kijk dan het individualisme van deze tijd. Daarom voeren wij ook een beleid dat de gemeenschap dient. Wij willen een samenleving waarin mensen elkaar helpen, samenwerken en er voor anderen zijn.

Het gaat ons om een samenleving met ruimte:

- Ruimte voor gemeenschappen, verenigingen en kerken;
- Ruimte voor ondernemers om te ondernemen;
- Ruimte voor ouders om hun kinderen op te voeden;
- Ruimte voor de schepping om te bloeien.

Daarom staan wij op voor het goede:

- Voor gezinnen en gemeenschappen;
- Voor goede hulp aan wie het zelf niet redt;
- Voor sterke ondernemers die belangrijk zijn voor onze gemeenschap;
- Voor een groene en veilige woonomgeving.

Deze keuzes helpen om samen te leven. Dat is de basis voor een goed leven, in verbondenheid.

1. Bestuur

De ChristenUnie-SGP wil een samenleving die sterk en weerbaar is. Dat is belangrijk in een wereld die onzeker en onrustig is. Veiligheid komt niet door “ieder voor zich”, maar door samen om te zien naar elkaar. Een straat, een wijk, een vereniging of een kerk kan mensen houvast en geborgenheid geven. Zulke plekken geven vertrouwen en zingeving. Daarom willen wij hierin investeren.

We vinden het ook belangrijk dat de gemeente een bijgewerkt calamiteitenplan heeft en samen met inwoners oefent voor crisissituaties. Denk aan een grote brand, een overstroming, een internetstoring of een stroomstoring van 48 uur. Samen oefenen maakt ons beter voorbereid. Crisisbeheersing is niet alleen een taak van de gemeente, maar van ons allemaal.

De overheid heeft daarnaast een duidelijke taak: inwoners beschermen en criminaliteit bestrijden. Dit betekent dat we actief optreden tegen straatintimidatie, huiselijk geweld, stalking en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

Dienstverlening

De overheid moet betrouwbaar, open en eerlijk zijn. Een overheid die de waarheid dient, recht doet en de vrijheid verdedigt. De ChristenUnie-SGP wil dat de gemeente, met daarin de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtenaren:

- Zichtbaar en betrokken aanwezig is in Leusden;
- Goede relaties onderhoudt met inwoners;
- Geen beloftes doet die niet waargemaakt kunnen worden;
- Politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid laat plaatsvinden;
- Een coalitieakkoord heeft met duidelijke afspraken en ruimte biedt voor inbreng van andere partijen. Een raadsbreed akkoord kan tot de mogelijkheden behoren;
- De dienstverlening en bereikbaarheid van de gemeente op orde heeft;
- Actieve participatie steunt van kerken, vrijwilligers en verenigingen;
- Inwoners vroegtijdig betreft bij grote plannen en keuzes.

Wij willen transparante besluitvorming en echte participatie. Daarom zetten we in op:

- Burgerpanels;
- Digitale dashboards;
- Initiatieven zoals *Leusden Begroot*.

Wij zijn gestart met een eigen ChristenUnie-SGP-app. Wij zien een gemeente met burgerpanels en een burgerdashboard.

De burgerpanels maken van participatie echte inwonerbetrokkenheid.

In het burgerdashboard komt een jaarlijkse *Leusden Begroot*-ronde en terugkoppeling via infographics, podcast en vodcast. Op deze manier dragen we bij aan een transparant gemeentebestuur.

Veiligheid

Iedereen moet zich veilig voelen, zowel thuis als op straat. Dat vraagt om een integere werkcultuur bij raadsleden, ambtenaren en bestuurders.

Ook werkt de gemeente nauw samen met partners zoals politie, GGD, Veilig Thuis en het Openbaar Ministerie. Voor de veiligheid is zichtbaarheid van de politie, zowel op straat als online, voor ons belangrijk.

Ook de aanpak van ondermijning, ter bestrijding van de verwevenheid van de boven- en onderwereld en daarmee de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit, is belangrijk. Twee keer per jaar moet het beleid en de uitvoering worden geëvalueerd. Hierbij werken we samen met de gemeenten in de regio.

Tot slot willen we dat Leusden meedoet aan de aanpak *Preventie met Gezag*. Dit helpt om jongeren uit de criminaliteit te houden en nieuwe aanwas te voorkomen.

2. Leefomgeving

Wij willen dat mensen in Leusden prettig, gezond en veilig kunnen wonen. Dat lukt alleen als we goed omgaan met de natuur en het klimaat. We willen de aarde niet verder opwarmen, de natuur beschermen en zorgen dat onze omgeving klaar is voor extreem weer, zoals hittegolven of zware regenbuien. Ook vinden we het belangrijk dat boeren op een duurzame manier kunnen werken. Voor ChristenUnie-SGP is het belangrijk dat deze overgang eerlijk verloopt. Iedereen moet mee kunnen doen en het moet betaalbaar blijven: je kunt immers niet groen doen als je rood staat. Daarom helpt de gemeente inwoners en ondernemers om zelf stappen te zetten. We komen op voor alles wat kwetsbaar is, zoals de mooie natuur in Leusden. Die willen we nu én in de toekomst beschermen.

Een belangrijke partner daarbij is 'De Groene Belevenis'. Deze organisatie laat ons zien hoe we goed voor de natuur en het groen in onze buurt kunnen zorgen. Zij geven les, organiseren activiteiten en helpen bewoners om zelf aan de slag te gaan. Daarom verdienen zij onze steun.

Energie- en warmtetransitie

We willen dat ook onze kinderen en kleinkinderen fijn kunnen leven in Leusden. Daarvoor moeten we veel veranderen. Inwoners en de gemeente moeten samen aan de slag. De gemeente helpt inwoners en ondernemers om hun huis of bedrijf duurzamer te maken. Zonder de betrokkenheid en initiatief vanuit de inwoners lukt dit niet. Wij zullen ons sterk maken voor de rol van de inwoner.

- Samen energie opwekken. We geven ruimte aan plannen van inwoners en steunen lokale groepen die samen energie opwekken. Bijvoorbeeld met windmolens of zonnepanelen, als dat op een goede plek kan. Zo kunnen mensen samen profiteren van de opbrengst en blijft het geld in de buurt. De gemeente helpt hierbij met advies en garanties, zodat energiecoöperaties een eerlijke kans krijgen.
- Hulp bij kleine maatregelen. We helpen mensen met een laag inkomen om hun huis energiezuiniger te maken. Denk aan kleine dingen zoals tochtstrippen, ledlampen of radiatorfolie. Zo besparen we energie én geld.
- Duurzame warmte voor de toekomst. Als we in de toekomst overstappen op warmtenetten (een soort centrale verwarming voor een hele wijk), willen we dat deze duurzaam en betaalbaar zijn. We kiezen dan het liefst voor warmte uit de aarde (geothermie) of uit water (aquathermie). Dat zijn schone bronnen die passen bij onze visie op rentmeesterschap.

Duurzaamheid, klimaat en meer groen

Een duurzaam huis is een huis dat weinig energie verbruikt. Dat is goed voor het klimaat én goed voor je portemonnee. Daarom stimuleert de gemeente de inwoners om hun huis energiezuiniger te maken en in het bijzonder het woonplezier te verhogen.

Heb je een koopwoning en een laag inkomen? Dan kun je extra subsidie krijgen van de gemeente, boven op de landelijke regelingen. Ook kun je een energieadvies aanvragen van een deskundige. Als je daarna maatregelen uit het advies neemt dan is het advies gratis. De gemeente organiseert dit op een praktische manier.

Voor veel huiseigenaren is het lastig om in één keer helemaal van het aardgas af te gaan. Zolang er geen definitieve collectieve oplossing is, kan een hybride warmtepomp een tussenoplossing zijn. Dat is een combinatie van een cv-ketel en een warmtepomp. In Leusden wordt dit nog weinig gebruikt. Daarom start de gemeente een campagne om mensen hierover te informeren.

Bedrijven en bedrijventerreinen krijgen hulp van de gemeente om slimme oplossingen te

bedenken voor het volle elektriciteitsnet. Bijvoorbeeld door stroom te delen of batterijen te plaatsen, zodat ook bedrijven met een kleine aansluiting kunnen verduurzamen.

Groen en natuur: goed voor mens en omgeving

Groen en natuur zijn belangrijk voor ons welzijn en voor de gemeenschap. ChristenUnie-SGP wil dat bewoners mee kunnen denken over het groener maken van parken en buurten. We zien de natuur als een geschenk én als een opdracht om goed voor te zorgen. Denk aan het organiseren van 'Groen Doen'-dagen. Wij zijn voor de mogelijkheid van opslag en uitleen van tuinmateriaal en ondersteunen burgerinitiatieven daarvoor.

Duurzame energie: Leusden beslist zelf

De ChristenUnie-SGP wil dat Leusden op een verantwoorde manier bijdraagt aan de energietransitie. We kiezen voor zon op dak, kleinschalige projecten met weinig ruimtelijke impact en samenwerking in de regio.

Leusden bepaalt zelf wat past bij onze omgeving en inwoners liever niet de provincie. We houden regie, maken slimme keuzes en zorgen dat duurzaamheid betaalbaar en haalbaar blijft voor iedereen.

Klimaat, natuur en energie: Leusden kiest bewust

De ChristenUnie-SGP wil dat Leusden groen, gezond en toekomstbestendig blijft. We zorgen goed voor de natuur, het landschap en de mensen die hier wonen. We combineren kansen: voor klimaat, biodiversiteit én leefbaarheid.

Wat doen we concreet?

- We kiezen voor duurzame energie met weinig ruimtelijke impact: zon op daken, parkeerplaatsen en sportvelden. We beschermen natuurgebieden, zowel droge als natte. In deze gebieden staat de natuur altijd voorop.
- We maken het aantrekkelijk om te wandelen en te bewegen in de natuur, bijvoorbeeld via klompenpaden en ommetjes.
- Bij nieuwbouw buiten de dorpen creëren we extra natuur, bijvoorbeeld door waterberging te combineren met nieuwe natuur. Zo ontstaat ruimte voor mensen, dieren en planten.
- De gemeente koopt lokaal en biologisch in, zowel voor de gemeentelijke groenvoorziening als voor eten en drinken tijdens gemeentelijke activiteiten.
- Volkstuinen blijven behouden, omdat ze goed zijn voor de buurt en de biodiversiteit.
- We geven subsidie voor groene daken, zodat inwoners zelf kunnen bijdragen aan een groener Leusden.

Bouwen met oog voor het klimaat

Bij nieuwbouwprojecten en het opnieuw inrichten van straten en pleinen is rekening houden met het klimaat de standaard. Pleinen krijgen slimme oplossingen om regenwater af te voeren zonder dat het minder toegankelijk wordt. Door wadi's (groene greppels) aan te leggen, vangen we water op bij hevige regen.

Hittestress, oftewel overlast door hitte, wordt steeds meer een probleem. Bomen en ander groen zorgen voor verkoeling. Daarom blijven bestaande bomen zoveel mogelijk staan en planten we nieuwe bomen en struiken.

Parkeerplaatsen worden gemaakt van half verharding (zoals grind of grasstenen), zodat regenwater makkelijk weg kan lopen en de ruimte toch goed toegankelijk blijft.

Gemeentelijke gebouwen en voorzieningen

De gemeente heeft veel gebouwen die belangrijk zijn voor inwoners. Denk aan buurthuizen, sportzalen, het zwembad en jongerencentrum Fort33. Deze plekken zorgen voor ontmoeting, beweging, ontspanning en ondersteuning. Ze moeten goed onderhouden blijven en toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen met een beperking.

We willen dat deze gebouwen blijven bestaan, zolang ze nodig zijn. Bij een herschikking van functies kijken we zorgvuldig wat behouden kan blijven.

Concreet letten we op een aantal belangrijke locaties:

- **De Korf** Dit is een plek waar sport, horeca, cultuur en soms zelfs wonen samenkomen. ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat De Korf blijft bestaan (herontwikkeling) en goed past in de buurt. Het gebouw moet een echte meerwaarde hebben voor Leusden op de gebieden van gemeenschapszin, duurzaamheid en rentmeesterschap waarbij nadruk ligt op degelijkheid, financiële verantwoordelijkheid en behoud van waarden. Hoe dit precies ingevuld wordt, bespreken we samen met de gemeenteraad. Wij vinden dat deze ontwikkeling in de komende periode gerealiseerd moet worden.
- **Het zwembad** Binnenkort moeten we beslissen of we een zwembad houden, welk soort zwembad dat moet zijn en hoeveel het mag kosten. ChristenUnie-SGP wil graag een zwembad zoals het huidige zwembad Octopus: toegankelijk, betaalbaar en geschikt voor jong en oud.
- **Fort33** Dit is het cultuurpodium van Leusden met een belangrijke functie als jongerencentrum. Als ChristenUnie-SGP vinden het belangrijk dat jongeren een goede plek hebben om elkaar te ontmoeten, activiteiten te doen en zich te ontwikkelen. Daarom blijven we in gesprek met de beheerders, de jongeren zelf en andere betrokkenen. We willen Fort33 sterker maken. Vanuit de gemeente Leusden zullen er bijeenkomsten zijn waar iedereen mee kan denken. Ook zal een adviesgroep starten die regelmatig aanbevelingen doet, advies geeft en verdere samenwerking zoekt met andere organisaties. Zo zorgen we ervoor dat iedereen goed geïnformeerd blijft.
- **Achterveld** Gezien de gebiedsontwikkeling in Achterveld zullen wij ons sterk maken voor het vernieuwen van de sporthal en het vinden van ruimte voor een nieuw gezondheidscentrum.

Schoolgebouwen en onderwijs

Goed onderwijs begint met een fijn en gezond schoolgebouw. Kinderen hebben een veilige plek nodig waar ze kunnen leren, spelen en zich ontwikkelen. Ook is het belangrijk dat ouders en leraren zich prettig voelen op school.

Het aantal kinderen in Leusden verandert steeds. Daarom moeten we goed blijven kijken of er genoeg en goede schoolgebouwen zijn. In 2026 gaan we samen met de scholen in Atlas (Biezenkamp) kijken of er aanpassingen nodig zijn.

- Verhuizing van het Christal. De basisschool het Christal verhuist naar het gebouw aan het Hoefijzer. Daardoor komt er weer ruimte in Atlas. De groepen die nu in de Lingewijk zitten, kunnen dan terug naar Atlas.
- In Achterveld moeten twee scholen samen in een nieuw gebouw komen. De gemeente gaat hierover goed overleggen met de scholen en de inwoners van Achterveld. We willen dat het nieuwe gebouw goed past bij leerlingen en de wensen van de buurt.

Onderwijs voor nieuwkomers

Nieuwkomers in Nederland, zoals asielzoekers en statushouders, moeten goed onderwijs krijgen. Dat is belangrijk voor hun toekomst. De gemeente helpt hen niet alleen met taallessen, maar zorgt er ook voor dat ze mee kunnen doen in de samenleving.

We werken samen met de buurt, bedrijven en organisaties zodat ook nieuwkomers zich thuisvoelen in óns Leusden.

3. Samenleving

Voor ChristenUnie-SGP staat de samenleving centraal, niet de overheid. Wij willen dat mensen en organisaties zelf verantwoordelijkheid nemen: elkaar helpen, voor elkaar zorgen en opkomen voor wie kwetsbaar is. Iedereen moet de kans krijgen om mee te doen, met zijn of haar eigen talenten. Gezinnen en families zijn de basis van een zorgzame samenleving. Ook vinden wij het belangrijk dat we samen goed zorgen voor de natuur.

Vaste basis

Het sociaal domein gaat over alles wat te maken heeft met jeugd en onderwijs, zorg en welzijn, werk en inkomen, sport en cultuur.

Onze uitgangspunten:

- Samenhang in de samenleving is belangrijk voor het welzijn van iedereen.
- De overheid helpt waar nodig, maar neemt het niet over van de samenleving.

We steunen gezinnen, want daar groeien jongeren liefdevol en veilig op. We zorgen dat gezinnen rond kunnen komen en blijven kinderarmoede bestrijden. Goed onderwijs, een huis en de kans om mee te doen in de samenleving zijn belangrijk voor mensen die net op zichzelf gaan wonen.

Jongeren hebben hoop nodig voor de toekomst. Sociale media zorgen soms voor te veel prikkels en druk om perfect te zijn. Jongeren voelen zich daardoor vaak gestresst. We willen dat jongeren niet te snel een label krijgen of in een hokje worden gestopt. Hiervoor is inzet op preventie, vroegsignalering en ondersteuning met assistentie van Lariks / MetMaya nodig.

Naast het gezin en school zijn sportclubs, muziekgezelschappen en ander verenigingsleven belangrijk. Zo kunnen kinderen op een gezonde manier opgroeien. Het is belangrijk dat er voor alle kinderen plek is, hoe verschillend ze ook zijn.

Voor veel mensen is de zondag een dag van rust, bezinning en samenzijn met familie of geloofsgemeenschap. Wij zijn van mening dat de gemeente hier rekening mee dient te houden bij het plannen van activiteiten en verlenen van vergunningen. Door de zondag rustig te houden, ontstaat er ruimte voor ontmoeting, ontspanning en welzijn – voor iedereen, ongeacht achtergrond of overtuiging.

Wat doen we concreet?

- **We zorgen voor groene en veilige buurten**, met speeltuinen die ook toegankelijk zijn voor kinderen met een beperking
- **We investeren in en ondersteunen gezinnen** in het dagelijks leven, zodat iedereen mee kan doen.
- **We zorgen voor genoeg plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten**, zoals buurthuizen, parken en jongerencentra.
- **We ondersteunen mantelzorgers, vrijwilligers en lokale zorginitiatieven**, omdat zij onmisbaar zijn in onze samenleving. Denk daarbij bijvoorbeeld aan Huiskamer van Leusden en het Mantelzorgcafé.
- **We houden rekening met de zondagsrust bij het plannen van evenementen en commerciële activiteiten**, zodat er ruimte blijft voor rust, geloof en samenzijn.

Netwerken

Mensen hebben anderen nodig om zich goed te voelen. Verbinding is meer dan elkaar af en toe zien. Het gaat om het gevoel dat je erbij hoort en dat je deel bent van een groep. Een netwerk van mensen die elkaar helpen maakt onze samenleving sterker.

Leusden is een gemeente waar iedereen meetelt. ChristenUnie-SGP wil dat mensen elkaar ontmoeten en samenwerken, ook als ze verschillend zijn. We vinden het belangrijk dat mensen hun eigen overtuiging mogen houden. Gelijkwaardigheid betekent niet dat iedereen hetzelfde moet zijn. Sommige mensen hebben extra hulp nodig om mee te kunnen doen. Denk aan ouderen, jongeren, nieuwkomers of mensen met psychische problemen. Vrijwilligers zijn hierbij heel belangrijk.

Wat doen we concreet?

- We steunen wijkverenigingen waar mensen samenkomen en elkaar kunnen helpen.
- We zorgen dat verenigingen genoeg steun krijgen, zodat mensen sociale contacten kunnen opbouwen.
- We zorgen dat informatie duidelijk en begrijpelijk is en de mensen bereikt.
- We organiseren gesprekken met jongeren, ouderen en nieuwkomers over wat zij nodig hebben.
- We stimuleren contact tussen generaties, culturen en geloofsgemeenschappen.
- We versterken de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties.
- We maken afspraken met GGZ, politie, ziekenhuizen en wijkteams over hoe we omgaan met mensen die verward gedrag vertonen. We willen voorkomen dat zij in een politiecel terechtkomen.

Vitaal leven en toekomstbestendige ondersteuning

Vitaal leven betekent gezond leven. Bewegen, gezond eten en sociale contacten zijn belangrijk voor iedereen — jong en oud.

Wat doen we concreet?

- We zorgen voor genoeg sportplekken: van speeltuinen tot sportparken en beweegplekken in de wijk.
- We steunen sportverenigingen, want die brengen mensen samen en zorgen voor verbinding.
- We zetten in op Positieve Gezondheid: kijken naar wat wél kan en wat mensen kracht geeft.
- We zorgen voor levendige dorpskernen met rijk cultureel leven. Muziek, dans, toneel en kunst zorgen voor ontmoeting. Theater De Tuin is hierbij een belangrijke plek.

Zorg en jeugdzorg

Als CU-SGP staan we voor toegankelijke professionele hulp. Hiervoor is Lariks het eerste aanspreekpunt.

De Nederlandse jeugdzorg staat onder druk. Wij willen goed, tijdige hulp voor elke kwetsbare jongere. Wij zetten in op goede pleegzorg. Iedereen verdient een goede toekomst, een veilige plek om op te groeien, zichzelf te ontwikkelen en fouten te maken.

Wat doen we concreet?

- We bieden opvoedondersteuning op plekken waar ouders vaak komen, zoals bij de kinderopvang en basisschool.
- We helpen bij relatieproblemen en scheidingen. Scheidingen kunnen veel impact hebben op kinderen. We willen een loket voor hulp bij scheiding en een budget voor relatietherapie voor wie dat niet kan betalen.
- We zorgen voor een goede plek voor kinderen die niet thuis kunnen wonen. Leusden doet mee aan de landelijke pleegzorgcampagne en zorgt voor voldoende middelen. We maken netwerkpleegzorg beter bekend.
- Betaalbaarheid van de zorg staat onder druk. Het vergt creativiteit en inzicht aan de vraagkant om hierop te sturen. Solidariteit moet meer voorop komen te staan.
- We zorgen voor goede samenwerking tussen gemeente en huisartsen bij jeugdzorg, zodat kinderen snel de juiste hulp krijgen. De verwijzing door huisarts of sociaal werker is hierbij van groot belang. Hierin is de rol van Lariks onmisbaar.
- Specialistische jeugdzorg wordt door MetMaya ingevuld in de gemeente en de regio. Wij letten er in het bijzonder op dat de gemeente nauwgezet toezicht houdt op de uitvoering.
- Huishoudelijke hulp neemt toe en er moet kritischer worden gekeken of en hoe lang mensen hulp nodig hebben. Er kunnen meer mensen worden geholpen als er alleen noodzakelijke klussen worden gedaan. Daarnaast kan er vanuit huishoudelijke hulp een preventieve, signalerende rol worden gespeeld.
- We zorgen dat onderwijs en zorg goed samenwerken. Kinderopvang, scholen en welzijnsteams moeten samen zorgen dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen in hun eigen wijk.
- We zorgen voor een veilige omgeving voor kinderen. Voorkomen van kindermishandeling en huiselijk geweld is een belangrijke taak van de gemeente.
- Leusden doet mee aan het initiatief Orange the World, om aandacht te vragen voor geweld tegen vrouwen en kinderen. Instanties zoals Veilig Thuis moeten hun werk goed kunnen doen, met voldoende geld en ondersteuning.

4. Ruimte – Wonen, ondernemen en recreatie

Iedereen wil zich thuis voelen in Leusden. De ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat mensen wonen in een buurt waar ze zich veilig voelen, tot rust kunnen komen en waar ze gezien worden. Een huis is meer dan alleen een dak boven je hoofd. Het gaat om een fijne plek waar mensen elkaar kennen, elkaar helpen en waar je je welkom voelt. We willen niet alleen huizen bouwen, maar buurten waar mensen elkaar helpen, waar het fijn wonen is met veel groen, speelplekken en plekken om elkaar te ontmoeten. Zo wordt een huis echt een thuis.

Een passend huis vinden is niet vanzelfsprekend. Of je nu jong bent en voor het eerst op jezelf wilt wonen, een gezin hebt of ouder wordt en een aangepaste woning zoekt — het is lastig. In Leusden zijn de huizen duur en worden er te weinig nieuwe woningen gebouwd. Daardoor wonen mensen soms te klein, te groot of kunnen ze niet verhuizen als hun situatie verandert.

Er zijn meerdere redenen waarom het bouwen van huizen niet snel genoeg gaat. Denk aan problemen met het elektriciteitsnet, stikstofregels of bezwaren van omwonenden. Ook is er weinig ruimte, want we willen ook natuur, landbouw en defensie een plek geven. Vooral mensen met een lager inkomen of een zorgvraag merken dat het aanbod van betaalbare huizen te klein is.

ChristenUnie-SGP wil zich daarom inzetten voor meer betaalbare huur- en koopwoningen, voor starters, mensen met een kleine portemonnee en mensen die zorg nodig hebben. We blijven als gemeente verantwoordelijk om te zorgen voor genoeg woningen. We zoeken actief naar plekken waar we nieuwe huizen kunnen bouwen, bijvoorbeeld op kantoorlocaties zoals in de Larikslaan en omgeving. Ook kijken we of bestaande huizen kunnen worden gesplitst, zodat er meer mensen kunnen wonen. Kortom: we willen echt 'bouwen, bouwen, bouwen'.

Wonen is meer dan alleen huizen neerzetten. We willen groene wijken waar mensen elkaar makkelijk kunnen ontmoeten rond gezamenlijke voorzieningen als speel- en beweegtuinen. Bomen en planten zijn belangrijk voor het klimaat én voor ons eigen geluk. Daarom zorgen we dat er bij nieuwbouw niet alleen groen blijft. Dat er zelfs extra groen bij komt. We werken hiervoor samen met bouwbedrijven en woningcorporaties.

Wonen – Wat gaan we doen?

- We willen dat de gemeente een actief grondbeleid heeft, zodat we sneller en beter kunnen bepalen waar en wat voor woningen er gebouwd worden.
- Er komen steeds meer één- en tweepersoonshuishoudens. Daarom bouwen we ook kleinere woningen, maar zorgen we dat samenleven centraal blijft staan.
- Veel mensen willen graag in hun eigen wijk verhuizen naar een huis dat past bij hun levensfase. Daarom kijken we per wijk waar er extra woningen bij kunnen, zonder dat het ten koste gaat van groen of ontmoetingsplekken.
- We geven ruimte aan wooncorporaties en groepen mensen die samen willen bouwen. Zo ontstaan buurten met een eigen karakter. Per nieuwbouwproject kijken we of er bijvoorbeeld een 'Knarrenhof' (voor ouderen) of een jongerenproject mogelijk is. De gemeente helpt deze groepen waar nodig.
- We steunen woonprojecten waar mensen met en zonder zorgvraag samenwonen.
- Met bouwbedrijven maken we afspraken over het voldoende bouwen van levensloopbestendige woningen, zodat mensen kunnen doorstromen naar een huis dat past bij hun leeftijd of situatie en daarmee ruimte maken voor nieuwe instroom

De ruimte is van ons allemaal

- De openbare ruimte moet uitnodigen om elkaar te ontmoeten en te bewegen. Waar speeltuinen, beweegplekken of ontmoetingsplekken ontbreken en de buurt dat graag wil, zorgen we dat die er komen.
- We stimuleren dat bewoners samen grasveldjes of plantsoenen mooier maken en onderhouden.
- Bij het opnieuw inrichten van straten en pleinen vervangen we waar mogelijk stenen door groen.
- Nieuw straatmeubilair (zoals bankjes of prullenbakken) wordt gemaakt van hergebruikte materialen.
- We zorgen dat de openbare ruimte toegankelijk is voor iedereen, met genoeg plekken om even uit te rusten.

Leusden op de kaart

Recreatie en toerisme

Leusden is een fijne plek om te wonen én om te ontspannen. Steeds meer mensen willen dichtbij huis kunnen wandelen, fietsen of genieten van de natuur. Daarom:

- Investeren we in mooie, groene plekken en goede voorzieningen om te bewegen, spelen en ontspannen.
- Zorgen we samen met ondernemers voor duurzame vormen van recreatie, zoals logeren op een boerderij, een natuurcamping of een B&B in het groen.
- Stimuleren we dat mensen zoveel mogelijk de fiets pakken. Dit door fietsstraten veilig in te richten, fietspaden met veel hobbels aan te pakken (bv. Plesmanstraat), het creëren van duidelijke voorrangssituaties en in stand houden van de Schwung app
- Zorgen we voor goede fiets-, wandel- en waterroutes in Leusden. Die zijn niet alleen fijn voor vrije tijd, maar ook handig voor mensen die naar school, werk of afspraken gaan. We maken waar mogelijk aparte paden voor fietsers en wandelaars, zodat het veilig blijft.
- Plaatsen we duidelijke borden, zodat iedereen weet waar hij naartoe moet.
- Werken we samen met inwoners, ondernemers en verenigingen om Leusden te promoten als een aantrekkelijke plek om te recreëren.
- Blijven we ons inzetten voor het behoud van Leusden Natuurlijk, zodat iedereen informatie kan krijgen om in Leusden en omgeving te blijven genieten van de natuur.

Economie en ondernemen

Ondernemers zijn belangrijk voor Leusden. Ze zorgen voor werk, leven in de straten en steunen verenigingen en activiteiten. ChristenUnie-SGP wil dat ondernemers de ruimte krijgen om te groeien, met respect voor mens en natuur. Daarom:

- We werken samen met ondernemers aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en een duurzame toekomst.
- We willen dat ondernemen niet leidt tot uitbuiting — niet hier en niet elders in de wereld. We zien toe op handhaving van de geldende richtlijnen.
- Ondernemers verdienen onze waardering en vertrouwen. We zorgen voor duidelijke regels, goede communicatie en eerlijke kansen.
- We wijzen ondernemers actief op het speciale loket van de gemeente. Hier kunnen ze terecht met al hun vragen, bijvoorbeeld over personeel, vergunningen of geldzaken. Ook ondernemers die het financieel moeilijk hebben, krijgen hier hulp en advies. Zo zorgen we dat niemand er alleen voor staat.
- We moedigen sociaal ondernemen aan. Dat betekent: bedrijven die mensen met minder kansen op de arbeidsmarkt, zoals nieuwkomers of mensen met een beperking, een eerlijke kans geven om mee te doen. Zo bouwen we samen aan een sterke, betrokken en inclusieve samenleving. De gemeente koopt zelf ook in bij lokale en sociale ondernemingen. Zo bereiken we samen meer dan alleen besparen op kosten.
- We moedigen ondernemers aan om stageplekken, bijbanen en leerwerkplekken aan te bieden, vooral voor jongeren die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt.
- Bedrijventerreinen moeten schoon en netjes zijn, met de juiste bedrijven op de juiste plek. We letten op leegstand en criminaliteit. Meer groen op bedrijventerreinen zorgt voor verkoeling en betere waterafvoer, bijvoorbeeld met groene daken en grasstroken.
- We geven extra aandacht aan het onderhoud en de uitbreiding van bedrijventerreinen in Leusden.
- We werken samen met winkeliers, handhavers en politie om winkeldiefstal en overlast tegen te gaan.
- Kleine winkelcentra zijn belangrijk voor de buurt. We stimuleren combinaties van winkels, zorg, horeca en andere voorzieningen, zodat deze plekken blijven bestaan.
- We werken aan een beter Maximaplein. We zorgen dat het project “verbeteren Maximaplein” doorgaat, betrekken bewoners en ondernemers bij de plannen en stemmen de ontwikkeling af op de groei van Tabaksteeg-Zuid. We maken het plein aantrekkelijker met meer groen, zitplekken en ruimte om elkaar te ontmoeten.

Buitengebied en buitenleven

Samen zorgen we voor een groen, gezond en eerlijk buitengebied

Het buitengebied van Leusden is een waardevolle plek om te wonen, werken en ontspannen. We willen dat dit gebied groen, gezond en in balans blijft. Dat betekent: goed zorgen voor de natuur, de landbouw en het landschap. We willen de opwarming van de aarde tegengaan, de natuur beschermen en onze omgeving voorbereiden op extreem weer, zoals hitte of zware regen.

Boeren spelen hierin een belangrijke rol. Hun werk is onmisbaar voor onze voedselvoorziening, het landschap en de lokale gemeenschap. Daarom vinden we het belangrijk dat zij op een duurzame manier kunnen werken, met respect voor hun overtuiging en traditie. Boeren zijn rentmeesters van de schepping. Hun werk verdient respect en ruimte, zodat ook toekomstige generaties kunnen leven en werken op het land.

Voor ChristenUnie-SGP is het belangrijk dat de overgang naar een duurzame samenleving rechtvaardig verloopt. Iedereen moet mee kunnen doen en het moet betaalbaar blijven: Je kunt immers niet groen doen als je rood staat. Daarom helpt de gemeente inwoners en ondernemers om zelf stappen te zetten. We komen op voor alles wat kwetsbaar is, zoals de mooie natuur in Leusden. Die willen we nu en in de toekomst beschermen.

Wat doen we concreet?

- We maken het aantrekkelijk om te wandelen en te bewegen in de natuur bijvoorbeeld via klompenpaden en ommetjes.
- De gemeente zorgt ervoor dat natuurgebieden goed beschermd zijn, zowel droge als natte gebieden. In deze gebieden staat de natuur altijd voorop.
- Stikstof zorgt voor problemen in de natuur en ook wateroverlast en recreatiedruk spelen een rol. De gemeente kan dit niet allemaal oplossen, maar helpt waar dat wél kan. In ruil voor het opgeven van bedrijfsopstallen, krijgen boeren de mogelijkheid om op hun erf enkele woningen te bouwen of een andere activiteit te starten. Zo ontstaat er ruimte voor natuurherstel én krijgen boeren meer kansen om te stoppen of hun bedrijf anders in te richten, als ze dat willen. Invasieve exoten, zoals de Aziatische Hoornaar, worden teruggedrongen. We steunen het Leusdens initiatief 'Bunkerhoning', waarbij op een zorgvuldige manier deze insecten worden gevangen met selectieve vallen bij inwoners.
- We maken het makkelijker voor boeren om hun bedrijf te verbreden, bijvoorbeeld met zorgboerderijen of een landwinkel.
- Boeren hebben duidelijkheid en ruimte nodig om duurzaam te kunnen werken. De gemeente helpt mee om kringlooplandbouw mogelijk te maken en de natuur te versterken.
- Het is belangrijk dat kinderen weten waar hun eten vandaan komt. Daarom steunt de gemeente de initiatieven van boeren om open dagen te organiseren. Ook het Voedselbos kan op onze steun rekenen.
- We blijven natuur en milieu actief ondersteunen, bijvoorbeeld door samen te werken met De Groene Belevens.

5. Andere belangrijke aandachtspunten

We blijven letten op een aantal extra belangrijke zaken die soms minder zichtbaar zijn. Wel hebben deze veel invloed hebben op het leven in Leusden.

Waarden en uitgangspunten

- **Menselijke waardigheid en veiligheid zijn altijd het belangrijkste.** Mensen moeten zich veilig en gerespecteerd voelen.
- **Vrijheid en vrede zijn belangrijke waarden.** Soms werken we daarvoor samen met Defensie, maar altijd met aandacht voor een fijne en leefbare omgeving.
- **Goed omgaan met de natuur betekent ook dat mensen de vrijheid moeten hebben om ervan te genieten.** Wandelen, fietsen en ontspannen in het groen horen daarbij.

Vertrouwen en eerlijkheid

- **Vertrouwen van inwoners vraagt om duidelijke afspraken, goede uitleg en een eerlijke vergoeding** als natuurdoelen botsen met de belangen van inwoners. Bijvoorbeeld als iemand schade heeft door natuurmaatregelen.
- **Bescherming tegen schade door wolven.** Inwoners en boeren moeten beschermd worden tegen schade door wolven. Ze moeten bij schade een eerlijke vergoeding krijgen. De natuurgebieden moeten toegankelijk blijven voor inwoners en toeristen. De zorg voor de wolf is een taak van de provincie. Voor de correcte invulling van die taak blijven wij als ChristenUnie-SGP nadrukkelijk aandacht vragen bij burgemeester en wethouders.

Samenwerking en balans

- **Samenwerking is nodig.** We werken samen met de provincie Utrecht, natuurorganisaties en het Ministerie van Defensie om een goede balans te houden tussen natuur, veiligheid en leefbaarheid.

Lokale aandacht

- **Aandacht voor de dorpskernen in Leusden.** We zorgen dat elk dorp zijn eigen karakter en sfeer kan behouden. Elke dorpskern is uniek en verdient maatwerk.

ChristenUnie-SGP Leusden: Geloven in Verbondenheid

Wij geloven dat politiek niet draait om macht, maar om dienstbaar zijn aan anderen. We kiezen niet voor snelle oplossingen of voor degene die het hardst roept, maar voor wat goed is — met Gods hulp.

www.leusden.christenunie-sgp.nl

E-mail: fractie@cu-sgp.nl